

A hazai nyomdaipar számokban

Fábián Endre PhD

c. egyetemi docens

A magyar nyomdaipar adatai nem igazán jutnak nyilvánosságra napjainkban, ugyanis azok nem kerülnek gyűjtésre szakmai tudatossággal. Természetesen a KSH-statisztikákban megjelennek a számok, azonban azok szerkezete nem tükrözi a szakma jelentős átalakulását az elmúlt évtizedekben. Ez az átalakulás mind termékoldalról, mind technológiaoldalról megtörtént.

Jelentősen megváltoztak az ipar szereplői is. A rendszer-váltás előtt hozzávetőlegesen 30 jelentős nyomda üzemelt, meg sok „házinyomda”, de ezek nagyságrendje eltörpült a nagy budapesti és megyei nyomdák mellett. 1989 után a nyomdaipar erősen átalakult, a nagy nyomdák jelentős része elkezdett leépülni, a kis – legtöbbször házinyomdából alakult – magánvállalkozások pedig fejlődésnek indultak. Ez a változás alapvetően irányítatlan volt; az iparág képe pedig nem volt tiszta. Manapság ez a kép nagymértékben letisztult.

A számok gyűjtésénél az első dilemma, hogy mit is tekintünk nyomdaiparnak, mely szereplőket tekintjük valóban nyomdáknak. Ezt a dilemmát feszegettem a Magyar Grafika múlt év februári számában (58–62. oldal). Összefoglalásként itt megismétlem a nyomdatermék-ként kezelt termékek kategóriáit. Még a magyar terminológia is nehézkes, ugyanis míg az angolban egyértelműen a commercial and packaging printing a bevett elnevezés, addig a magyarban a commercial-nek nincs igazi

megfelelője, hiszen a szó szerinti fordítás kereskedelmi jelent. Ha pedig kereskedelmi nyomtatványról beszélünk, akkor abba csak a szó szerinti kereskedelmi termékek tartoznak bele, míg az angol terminológia szerint ebbe beletartozik minden, amit mi leginkább hagyományos nyomdaipari eljárásnak, hagyományos nyomdaterméknek vagy elsősorban

információhordozó terméknek nevezünk.

Több országban valamilyen szervezet gyűjti az adatokat, hazánkban gyakorlatilag senki. Néhány ország nagyon részletes kimutatást ad Intergraf-riportokon keresztül. Ebben a tanulmányban igyekeztünk az Intergraf és a német kategorizálást követni, de a lejelentett adatok hiányában ez igen nehézkes. A nyomdatermék kategóriáknál is követtük a nemzetközi besorolásokat, két eltéréssel. Mi a pénzt nyomdaterméknek és nem ipari nyomtatásnak tekintjük, ugyanis véleményünk szerint a pénz az egyszerű nyomdatermék,

NYOMDAIPAR

Nyomdatermék

- könyv, katalógus, brosúra
- napilap, magazin
- egyéb nyomtatvány
- értékpapír

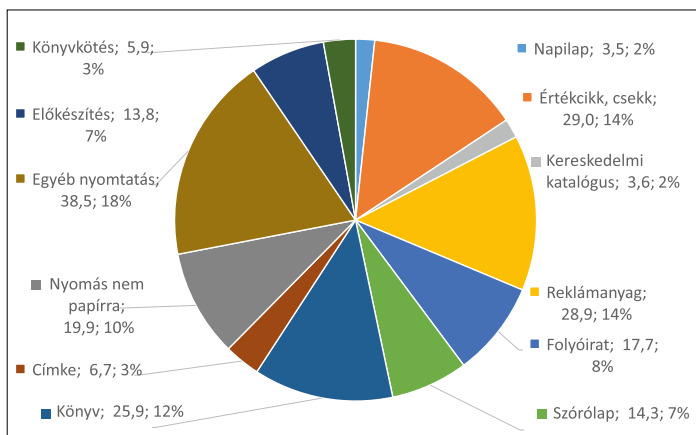

Csomagolóanyag

- karton csomagolás
- címke
- hajlékonyfalú csomagolóanyag
- fém csomagolóanyag
- itales karton

annak státuszát a kibocsátás változtatja meg, akkor válik fizetőeszközzé. A stancolt karton összeállított displayt pedig csomagolóanyagnak és nem marketinganyagként tekintjük. Ennél a terméknel nehéz meghatározni a fő funkciót, azonban technológiai oldalról a kartondobozhoz áll közelebb, mint a marketinganyaghoz.

A harmadik nagy kategória az ipari nyomtatás, amit itt nem tekintünk nyomdatermékeknek, hiszen ennél az alkalmazott technológiánál a termék fő funkciója nem függ össze magával a nyomtatással, az jellemzően informatikai vagy díszítő funkciót lát el a terméken, így ezen termékeket a jelen tanulmányban figyelmen kívül hagyjuk, holott jelentőségük egyre jobban növekszik, elsősorban a digitális

1. diagram. KSH-adat 2017-re. Nyomdai tevékenység 207 Mrd Ft, ebből kimondottan nyomdatermék 161 Mrd Ft

nyomtatási technológia térhódításával. Szakmai jelentőségük azonban igen nagy, hiszen az alkalmazásához igényelt szaktudás lényegében ugyanaz, mint a digitális nyomtatásé.

A gyűjtéseket másik oldalról a különféle digitális technológiák elterjedése nehezíti meg. Ugyanis a nyomdatermékek egyre növekvő részét nem nyomdák állítják elő. Ezeket a termékeket sorolhatnánk

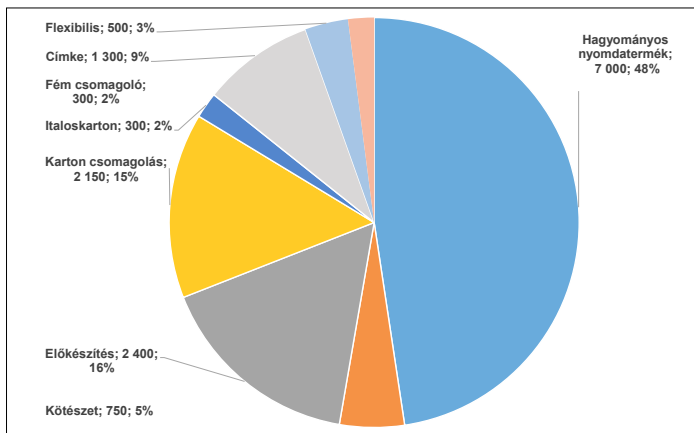
1. táblázat. A nyomdatermékek termelési értékének alakulása (Mrd Ft) (forrás: KSH)

KSH jel	Megnevezés	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017
1811	Napilap	7,41	7,20	6,26	5,51	6,89	5,04	4,78	4,83	4,88	3,53
181211	Kereskedelmi nyomtatvány	16,77	12,86	13,50	11,84	14,87	18,37	21,62	20,10	28,70	29,04
181212	Prospektus, reklám	22,61	30,31	35,98	34,17	38,14	32,80	27,94	29,10	33,05	32,47
181213	Folyóirat	22,48	19,31	18,52	17,36	15,23	16,14	17,64	13,10	17,95	17,66
181214	Könyv	26,20	23,83	25,86	22,51	25,03	26,90	29,32	30,07	38,94	40,24
181215	Címke	6,14	4,64	4,33	4,37	6,29	5,74	6,09	5,57	7,31	6,70
181216	Nyomás nem papírra	21,64	12,27	11,85	14,23	16,67	19,12	15,85	17,56	21,77	19,87
181219	Egyéb	28,54	30,29	28,93	36,11	37,44	36,70	35,01	35,31	36,61	38,46
1813	Előkészítés	17,54	9,26	8,44	8,16	9,29	9,08	9,45	9,67	10,78	13,83
1814	Kötészet	5,14	4,03	4,10	5,71	3,69	4,54	4,01	3,77	5,87	5,93
18	Nyomdaipar	174,47	154,01	157,78	159,97	173,53	174,43	171,71	165,22	205,86	207,73
	Könyv + folyóirat	48,68	43,14	44,38	39,87	40,26	43,04	46,96	43,17	56,89	57,90
	Kereskedelmi + prospektus	39,38	43,17	49,48	46,01	53,01	51,17	49,56	49,20	61,75	61,51
	Hagyományos nyomdaipar	124,01	123,80	129,05	127,50	137,60	135,95	136,31	132,51	160,13	161,40

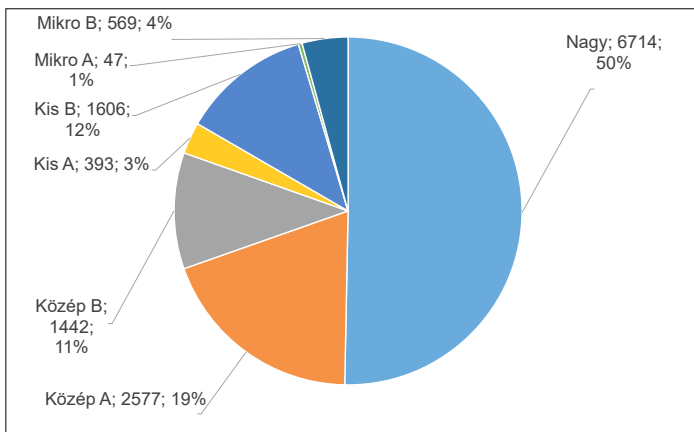
itt több oldalon, de csupán egy-két példát említenénk meg. Mint pl. a számla (ha még nem teljesen digitális) – ez ma még készül hagyományos nyomdai eljárással, digitális nyomdában való tömeges előállításal és az irodai nyomtatókon. Vagy pl. a régi nevén akcidenes nyomtatványok – amelyek valaha a nyomdában készültek, nyomdatermékek, de ma már nem találunk olyan bevásárlóközpontot, ahol ne lenne egy butik a sarokban, amelyik a névkártyákat, meghívókat előállítja, illetve kis ügyességgel bárki akár az otthoni nyomtatóján is elkészítheti. Azonban úgy gondolom, ezek volume-ne még nem olyan jelentős, hogy befolyásolná az előállított nyomdatermékek mennyiségeit.

A mi gyűjtéseink elsősorban a nyilvános cégektől származnak, amelyekben nincsenek benne a termékek szerinti bontások. Azok szakmai tapasztalatokon, informális ismeretekken nyugszanak. Ha megnézzük a KSH-adatokat és az általunk gyűjtötteket – amik így szintetizálva csak a hagyományos nyomdaipari termékek vonatkozásában érhetőek el –, akkor láthatjuk, hogy az értékek a statisztikai hibahatáron belül vannak.

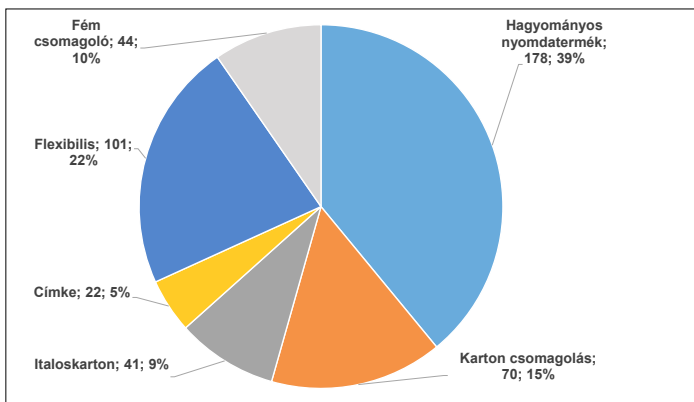
Ennek megfelelően bánjunk is a KSH-adatokkal. Ennek pontosságával is lehetnek fenntartásaink, hiszen mint említettük, a kategorizálása nem korszerű, a lejelentés pedig nincs visszaellenőrizve. Tapasztalatból merjük állítani, hogy a lejelentések kategorizálása nem pontos, sőt mint változtuk a fent említett cikkben, sokszor lehetetlen is a pontos meghatározás. Csak egy példát emelnénk ki: például a címke

2. diagram. A hazai nyomdaiparban foglalkoztatottak száma 2018-ban 14 700 fő

3. diagram. Létszám megoszlása (13 894 fő). Kötészet és előkészítés nélkül

4. diagram. Nyomdatermékek hazai termelési értéke 2018-ban [456 Mrd Ft]

besorolható a nyomdaiparba is, meg a papírfeldolgozásba is, a hivatalos terminológia szerint.

A csomagolóanyagoknál, csomagolószereknél a KSH-nyilvántartás nem tesz különbséget a nyomdai úton nyomtatott, nyomatlan vagy csak azonosítási céllal nyomtatott termékek között. A mi gyűjtéseinkben a nyomdai eljárással nyomtatott csomagolóanyagok és csomagolószerek szerepelnek.

A KSH-kategorizálás igaz, hogy EU-konform, de ennek korszerűsítése a nyomdaipari kategóriában nem történt meg sem hazai, sem EU-s szinten.

Kezdjük a KSH-adatokkal!

(1. táblázat)

A következő kördiagramokban a körcikkek melletti felirat tartalma: [megnevezés; érték, a grafikon címe szerinti mértékegységben; részesedés százalékban]

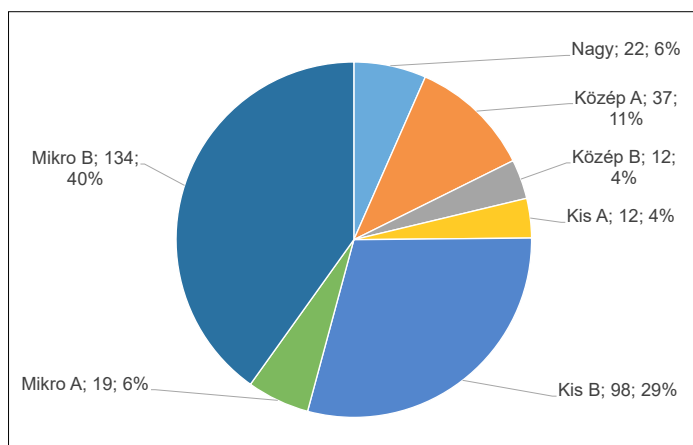
Azaz 2017-ben 207 milliárd forint származott nyomdai tevékenységből, ami tartalmazza a köteteset és az előkészítést is, de ha a valós termékértéket nézzük, ezt ki kell vonni az összesítésből, hiszen ezek nem önálló nyomdatermékek. Így az előállított termékértékek a hagyományos nyomdatermékből 161 milliárd forintot tesznek ki a KSH-kimutatások szerint (2017-re vonatkozóan, a 2018 KSH-adatok még nem érhetők el nyilvánosan). Ez valamivel kevesebb a valóságban, hiszen a KSH-adatok GDP jellegűek, ami a gyakorlatban azt jelenti, hogy a nyomdák közti alvállalkozós jellegű munkák kétszer vagy többször jelennek meg. Ezért a későbbiekben következő kimutatásokban mi kihagytuk a tipikus alvállalkozó jellegű cégeket, csupán a termék-előállítókat vettük

2. táblázat. Nyomdatermékek értékesítésének változása 2017-2018

Megnevezés	2018	2017	Növekedés	
	(Mrd Ft)		(Mrd Ft és %)	
Hagyományos nyomdatermék	178	165	13	7,9
Kartoncsomagolás	70	70	0	0,0
Italoskarton	41	41	0	0,0
Címke	22	20	2	10,0
Flexibilis	101	97	4	4,1
Fém csomagoló	44	33	11	33,3
Teljes nyomdaipar	456	426	30	7,0
GDP	40234	38355	1879	4,9

3. táblázat. A tanulmányban használt vállalati kategória besorolás

Kategória	Árbevétel (Mrd Ft)		Létszám maximum
	-tól	-ig	
Nagy	16,0	0,0	
Közép A	10,0	16,0	250
Közép B	3,1	10,0	250
Kis A	1,0	3,1	50
Kis B	0,6	1,0	50
Mikro A	0,1	0,6	10
Mikro B	0,0	0,1	10

5. diagram. A vizsgált 336 nyomda méret szerinti eloszlása

bele, amelyek között is természetesen létezik az alvállalkozós kapcsolat, így a mi gyűjtésünk szerint a hagyományos termékek előállított hazai volumene

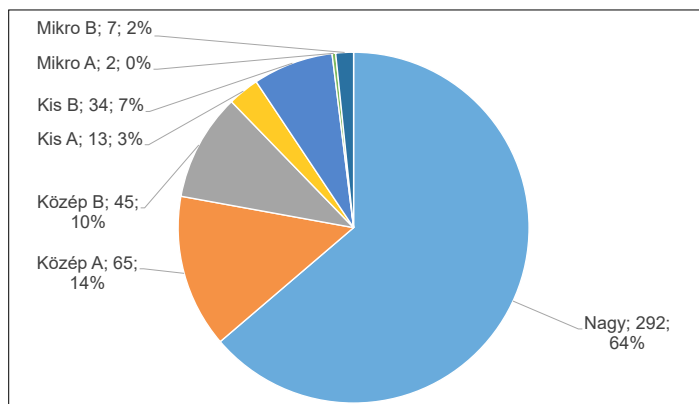
165 milliárd forint. Ezért jelentettük ki feljebb, hogy a kétféle gyűjtés nagyságrendileg fed egymást, és statisztikai hibahatáron belül van.

A hazai nyomdaipar hozzávetőlegesen 14 700 főt foglalkoztat. (2. diagram) Ez a létszám

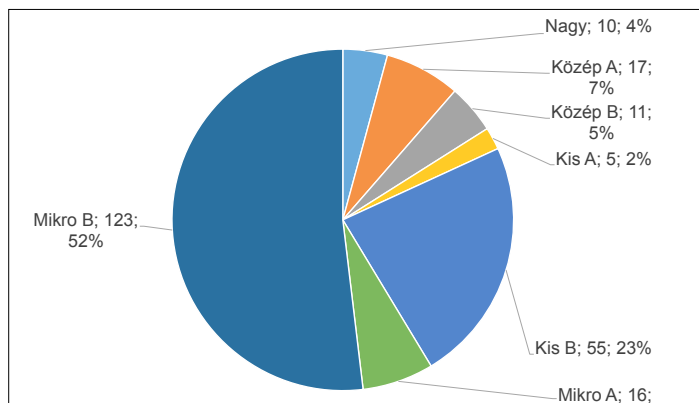
az iparban foglalkoztatottak 1%-a, amely kicsi aránynak tűnik, de nem elenyésző. Ezt a

számot úgy kaptuk meg, hogy a vizsgálatba bevont vállalatok lejelentett létszámadatát az árbevétel arányában vettük. Így értelemszerűen ez a szám csak nagyságrendileg meghatározható. Azoknál a vállalkozásoknál, ahol más tevékenység is van, mint a nyomdaipar, szép számmal vannak olyan munkatársak, akiknek a munkája nem kapcsolódik közvetlenül a nyomdaipari tevékenységhez, vagy egy személyben több tevékenységhez is kapcsolódnak (pl. az ügyvezető vagy az adminisztráció, vagy a logisztika stb.). Azt nehéz meghatározni, hogy ebből a létszámból mennyi a nyomdaipari szakember és mennyi a különféle végzettségi szintű munkatárs (alap-, közép- és felsőfok). Ez egy külön kutatás témája lehetne, amivel egyébként érdemes lenne foglalkozni, hiszen ebből lehetne számolni a szakember-utánpótlási igényt.

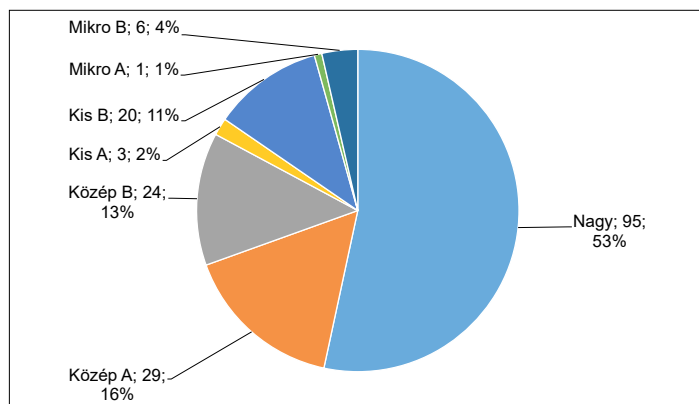
Ha nagyon durva matematikai megközelítéssel nézzük, akkor e létszám harmadának kéne rendelkeznie valamilyen nyomdaipari szakképesítéssel. Ugyanakkor, ha húszéves ciklusú fluktuációt számolunk, akkor is évente 250 új szakembernek kellene elhagynia a különféle szintű szakmai iskolapadot, nem beszélve a pályaelhagyókról, külföldre költözőkről stb. Emlékezzünk vissza, ez a képzési arány évtizedekkel ezelőtt körülbelül ezen a szinten lehetett, sőt valamikor a könyvkötészet automatizálása és a számítógépes szövegszerkesztés bevezetése előtt sokkal nagyobb is volt! Manapság, ha összeadjuk a különféle képzési helyek és szintek által kibocsátott friss szakemberek számát, az nem éri el

6. diagram. Nyomdák árbevétele [456 Mrd Ft], a vizsgált 336 nyomda árbevételének megoszlása

7. diagram. Hagyományos nyomdák darabszáma – 237 db

8. diagram. Hagyományos nyomdák árbevétele [177 Mrd Ft]

a százat sem országos szinten. Így nem meglepő a hazai szakemberhiány. (2. diagram)

Ez a létszám az iparban foglalkoztatottak 1%-a, amely kicsi aránynak tűnik, de nem elenyésző. (3. diagram) A 4. diagram mutatja a nyomdatermékek hazai termelési értékének megoszlását 2018-ban. A 2. táblázat a nyomdatermékek értékesítésének változását tartalmazza a 2017. és 2018. évi adatokkal.

Mint láthatjuk, a növekedés 2018-ra 7%-os. Ennek közel fele hozzávetőlegesen az inflációs növekedés, míg a másik fele a volumennövekedés. Viszont – az adatokat elemezve – érdekes, hogy a hagyományos területen a 13 milliárd forintos növekedésből 12 milliárd forintot nyolc nagyvállalat adta. A csomagolóanyag-növekedés jelentős része pedig a nyomtatott fém csomagolóanyag előállításából származik, amit gyakorlatilag egy új nagyvállalat belépése okozott. A többi területen nem látható növekedés, viszont a listából hiányzik egy 2 milliárd forint éves forgalmú kartondobozgyártó, aki 2017-re igen, de 2018-ra nem adott le jelentést a tanulmány készítésekor csak a kézirát leadása után (amikor is már nem szerkesztették újra a kimutatásokat).

A vizsgálatban 336 nyomda adatait gyűjtöttük össze. Most nézzük meg, hogy ez a 336 cég hogyan oszlik meg vállalati méret szempontjából! (5., 6. diagram) A megosztáshoz a hivatalos méretmeghatározást használtuk, de a közép-, kis- és mikrovállalatokat két kategóriába soroltuk, a következők szerint. (3. táblázat)

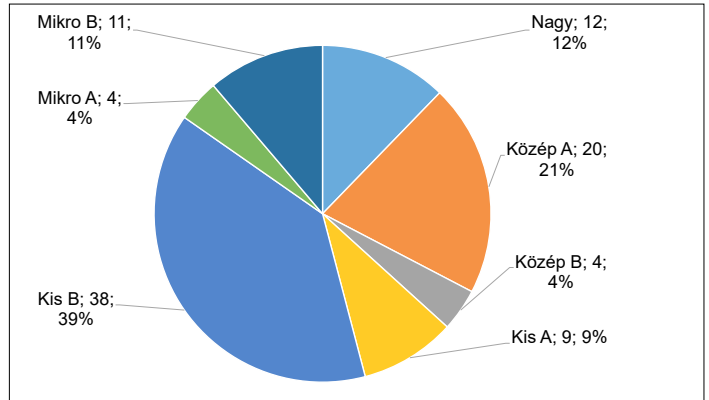
A forgalom 64%-át adja a 22 nagyvállalat. 78%-át a milliárd fölötti 83 cég, ami a nyomdák

24%-át jelenti. Szinte százalékpontosan teljesen a Pareto-elv szerint. A főtevékenység szerint: (Ezeknél a gyűjtéseknél a

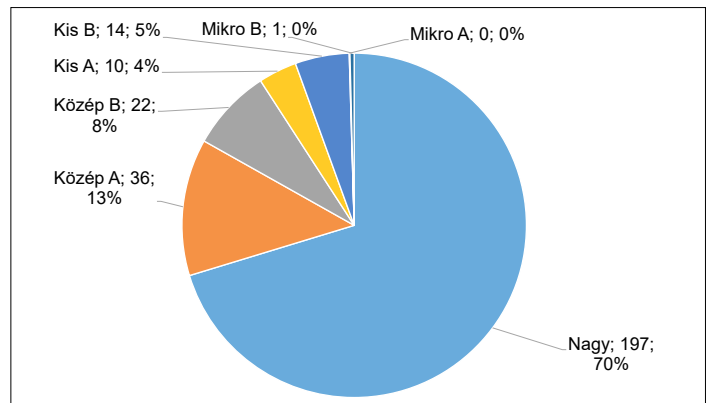
nyomdákat besoroltuk a főtevékenység alapján hagyományos terméket gyártó és nyomtatott csomagolóanyagot gyártó ka-

1. ábra. A hazai nyomdaipar területi elhelyezkedése termelési érték szerint

9. diagram. Csomagolós nyomdák darabszáma – 99 db

10. diagram. Csomagolós nyomdák árbevétele [295 Mrd Ft]

2. ábra. Az információhordozó nyomtatványok gyártásának területi elhelyezkedése termelési érték szerint

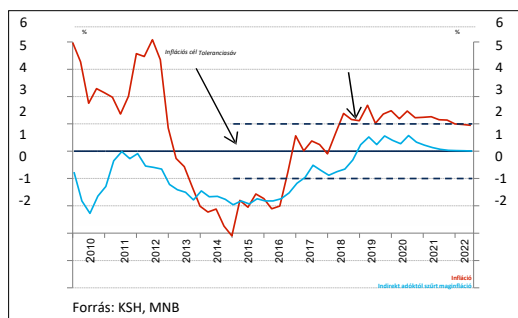

3. ábra. A nyomtatott csomagolóanyag gyártásának területi elhelyezkedése termelési érték szerint

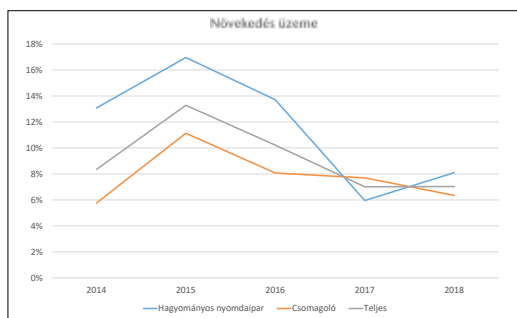
tegóriába. Így a vegyes profilú nyomdák árbevételei a főtevékenység szerinti kategóriában jelennek meg.) (7–10. diagram)

A nyomdák területi elhelyezkedése is igen érdekes képet mutat (1., 2., 3. ábra). A térképen a gömbök nagysága árbevétel-arányos. A termelés 50%-a Budapestre és Pest megyére koncentrálódik. Az információhordozó nyomtatványok gyártásának 2/3-a koncentrálódik a fővárosra és környékére, míg a csomagolóanyagot gyártó nyomdák

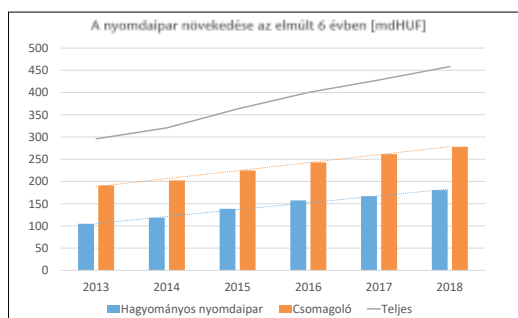
esetében ez a szám csak alig több mint 1/3 és ez is főképp nem a fővárosra, hanem Pest megyére koncentrálódik. Ezekből az aránytalanságokból nehéz ésszerű következtetést levonni. Azt emlékeztünk megerősíti, mint a tanulmány elején már erről volt szó, hogy a rendszerváltás utáni nagyon jelentős nyomdaipari átstrukturálódás érdekes képet mutatott. Az 1989 előtti nyomdák száma megtízszereződött, nagyon sok vidéki nagy nyomdaipari centrum leépült vagy erőteljesen

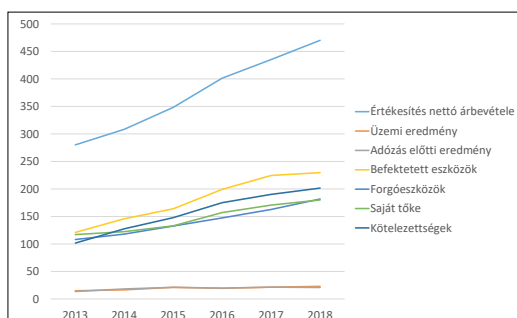
11. diagram. Az infláció lényegében 1-2% között volt, az MNB adata szerint

13. diagram. Beállt a reálértéken 4-5% körüli növekedés

12. diagram. Az elmúlt 6 év (2013–2018) fejlődése

14. diagram. A legfontosabb pénzügyi mutatók alakulása [Mrd Ft]

4. táblázat. A vállalkozások eredményességének összehasonlítása

Árbevétel-arányos üzemi eredmény, 2018 (%)										
	Hagyományos nyomdatermék	Karton csomagolás	Italoskarton	Címke	Flexibilis	Fém csomagoló	Teljes csomagoló szektor	Doboz+címke + flexibilis	Teljes	Teljes 2017
Nagyvállalat	5	3	4	5	1	3	3	2	3	4
A Középvállalat	3	6	0	5	8	0	7	7	5	7
B Középvállalat	6	1	0	5	-11	10	8	1	7	4
A Kisvállalat	8	6	0	12	5	0	6	6	7	10
B Kisvállalat	6	4	0	9	6	0	7	7	6	8
A Mikroállalkozás	9	2	0	0	3	0	3	3	8	6
B Mikroállalkozás	7	7	0	13	8	0	11	11	8	
Teljes	5	4	4	7	3	6	4	4	4	
Teljes 2017	6	3	3	8	6	4	4	5		5

meggyöngült, míg Budapesten a nagy csomagolóanyag-gyártó cégek épültek le. A vidéki csomagolóanyag-gyártóknál pedig rendkívül dinamikus

fejlődés indult be, mind a papíralapú, mind a műanyag-alapú nyomtatott csomagolóanyag gyártás területén. A rendszerváltás előtti adat nem áll

a szerző rendelkezésére, pedig a Könyvüipari Minisztérium működése alatt rendszeres, úgynevezett alágazati tájékoztató jelent meg a nyomdák tel-

5. táblázat. A befektetett eszközök és az árbevétel aránya

Befektetett eszközök és árbevétel aránya (%)									
	Hagyományos nyomdatermék	Karton csomagolás	Italoskarton	Címke	Flexibilis	Fém csomagoló	Teljes csomagoló szektor	Doboz + címke + flexibilis	Teljes
Nagyvállalat	42	33	46	33	45	49	42	40	42
A Középvállalat	43	47		58	60		55	55	50
B Középvállalat	31	41		111	267	139	118	52	74
A Kisvállalat	43	17		51	47		47	47	46
B Kisvállalat	71	56		82	70		73	73	72
A Mikroállalkozás	23	12			3		6	6	22
B Mikroállalkozás	49	35		78	26		58	58	50
Teljes	44	36	46	57	50	83	52	46	49

6. táblázat. A befektetett eszköz-arányos üzemi eredmény százalékban

Befektetett eszköz-arányos üzemi eredmény (%)										
	Hagyományos nyomdatermék	Karton csomagolás	Italoskarton	Címke	Flexibilis	Fém csomagoló	Teljes csomagoló szektor	Doboz+címke + flexibilis	Teljes	Teljes 2017
Nagyvállalat	12	10	9	15	2	6	6	5	8	9
A Középvállalat	8	14	0	9	12	0	12	12	11	13
B Középvállalat	21	2	0	5	-4	7	7	1	10	5
A Kisvállalat	19	32	0	24	10	0	13	13	14	22
B Kisvállalat	9	7	0	11	8	0	9	9	9	14
A Mikroállalkozás	37	13	0	0	106	0	43	43	37	44
B Mikroállalkozás	15	19	0	17	32	0	19	19	16	13
Teljes	12	10	9	13	5	7	8	8	9	
Teljes 2017	14	6	7	16	12	4	8	10		10

jesítményeiről és adatairól.* A 11–14. diagramokban az elmúlt 6 év (2013–2018) fejlődését elemezzük néhány grafikon segítségével.

A grafikonok Ft-ban vannak, és az inflációt értelemszerűen nem viszik figyelembe. A növekedés ütemét az inflációval összehasonlítva kell.

Mint a diagramon láthatjuk, ebben az időszakban a tényleges infláció lényegében 1-2% között, volt az MNB adata szerint.

Az inflációt figyelembe véve is növekedés látszik a teljes nyomdaiparra vonatkoztatva. Jelentős volt a növekedés 2015-ben, miután az ezt megelőző években az uniós támogatások révén nagyon megnőtt a beruházási kedv, illetve lehetőség. Ez visszaigazolja a fejlesztések szükségességét. Ezután be-

állt a reálértéken 4-5% körüli növekedés. A 2018-as jelentős nyomdaipari beruházások még nem látszódnak a teljesítményekben.

Tehát rövid távon nem kell aggódnunk afelől, hogy a nyomdaipar zsugorodik és kilátástalan a jövője. Mint láthatjuk, mind a hagyományos nyomdaipari termékek előállítása, mind a csomagolási célú nyomdatermékek volumene folyamatosan növekszik. Emellett természetesen dinamikusan növekszik a különféle környezetben és módon előállított digitális nyomdatermékek volumene is, amit nem a nyomdák állítanak elő, bár ez a volumen még nem meghatározó.

Ami leginkább érdekes még, az az eredményesség. Az áttekinthetőség érdekében ezt a 4. táblázatban mutatjuk be. A pi-

ros színnel azokat a kategóriákat jelöltük be, amelyek jóval elmaradnak a termékcsoport átlagos számaitól, míg zölddel azokat, amelyek legalább 2-3 százalékponttal jobbak, mint az átlag. A bal szélső és alsó oszlopban láthatjuk a 2017-es átlagot. Sajnos ebből az látszik, hogy az eredményesség szinte mindenütt csökkent. Az átlagos csökkenés mértéke 1%. Ugyanezt mutatja a befektetett eszközarányos nyereség is. A befektetett eszközök és az árbevétel aránya az iparágunkban átlagosan 50%, a részletezést az 5. táblázat mutatja.

Itt is megemlítenénk az elmúlt 30 év átstrukturálódását. A rendszerváltás előtt 20% körüli/feletti eredményességek gyakran előfordultak. Ez jelentősen lecsökkent a kialakult piaci helyzet hatására. Ennek

* Ha véletlenül valamelyik idősebb kolléga birtokában van még ilyen, azt szívesen látná e tanulmány szerzője betekintésre.

egyik oka a szakma diverzifikálódása során kialakult hazai konkurenciaharc, amely sokszor árharccá alakult, ezzel letörve az árszintet. Ugyanakkor elmaradt az eredményesség növelése a hatékonyság növelése révén. Ez okozza azt, hogy sokszor az alacsony munkabérlétségek mellett sem versenyképes a nyomdatermék a nyugat-európai piacon. Persze sok ellenpélda is van.

Természetesen nem is az árbevétel-arányos nyereség a legfontosabb, mert a nyomdatermékek nagyon anyagigényesek, az anyagköltsé-

ség szinte minden esetben meghaladja az érték felét (beleértve a különféle segédanyagokat is), hanem az eszközarányos nyereség. Ez jobban mutatja a befektetett tőke hozamát. Ez az érték természetes magasabb, gyakorlatilag duplája az árbevétel-arányos nyereségnek. Amit viszont mindkét számnál látunk, hogy az eredményesség csökkenő tendenciát mutat (6. táblázat).

És végül nézzük a legnagyobb nyomdák listáját! A 7. táblázatban az 1 milliárdos forgalomnál nagyobb cégeket tüntettük fel az árbevétel

7. táblázat. Egymilliárdos forgalomnál nagyobb cégek árbevétele (Mrd Ft)

Nyomda + csomagolás	Csomagolóanyag-nyomdák	Főtevékenység
ANY Biztonsági Nyomda Nyrt. (K 30,5)	Tetra Pak Csomagolóanyag Gyártó Zrt. (46,6)	italoskarton
Zrínyi Nyomda Zrt. + IP Center (Σ 28,2)	Mondi Kft. (Σ 37,6)	flexó
Pénzjegynyomda Zrt. (13,4)	Sealed Air Kft. (26,3)	flexó
Alföldi Nyomda Zrt. (7,3)	STI Petőfi Nyomda Kft. (21,7)	karton
Keskeny és Társai Kft.* (7,3)	Crown Csomagolóipari Kft. (23,4)	fémcsomagoló
Pátria Nyomda Zrt.* (8,2)	Quality Pack Zrt. (12,4)	fémcsomagoló
Prime-Rate Kft. (9,7)	R.R. Donnelley Kft. (12,0)	karton
Elanders Hungary Kft. (5,7)	DS Smith Packaging Kft. (26,7)	karton
Signal-Print Kft. (5,4)	Marzek Kner + M Flexilog Kft. (9,5)	karton
EPDB Nyomtatási Központ Zrt. (5,4)	Edelmann Hungary Zrt. (7,1)	karton
Pauker Kft. (4,0)	Mátrametal Kft. (6,6)	fémcsomagoló
Gössler Kuverts Kft. (3,8)	VG Komarom Kft. (4,6)	karton
Mediaworks Hungary Zrt. nyomdája (3,8)	Material-Plastic Műanyagipari Kft. (6,5)	flexó
Antók Nyomdaipari Kft. (3,5)	Huber Packaging Kft. (5,5)	fémcsomagoló
Oláh Nyomdaipari Kft. (2,4)	Lászlópack Kft. (3,5)	flexó
Centrál Dabasi Nyomda Zrt. (2,2)	Javipa Kft. (3,3)	karton
Pharma-press Nyomdaipari Kft.* (1,8)	Pikopack Zrt. (10,5)	fémcsomagoló
Gyomai Kner Nyomda Zrt. (ANY-be konszolidálva)(1,8)	Plasztik-Tranzit	flexó
Lapcom Kiadó Zrt. nyomdája (1,7)	Csomagolóanyaggyártó Kft. (3,0)	flexó
Codex Értékpapírnymoda Zrt. (1,4)	Mondi Bags Hungária Kft. (8,3)	karton
Premier Nyomda Kft. (1,4)	Kartonpack Nyrt. (2,3)	karton
RAS Nyomdaipari Kft. (1,4)	Boxprint – FSD packaging Kft. (2,1)	karton
Gelbert Eco Print Kft.* (1,4)	Mizsepack Nyomdaipari Kft. (2,8)	flexó
Prospektus Kft.* (1,4)	Colorpack Zrt. (2,0)	karton
Dürer Nyomda Kft. (1,2)	Gravic Hungary Gyártó és Szolgáltató Kft. (6,1)	címke
Pharma Print Kft. (1,2)	Duoplast Műanyagipari Kft. (1,5)	flexó
Alto Nyomda Nyomda Kft. (1,1)	Bódai Műanyag Kft. (2,2)	flexó
Drescher Kft. (1,1)	Motivating Graphics (1,9)	karton
Monicomp Zrt. nyomdája (1,1)	Eclipse print Kft. (1,5)	karton
Szekszárdi Nyomda Kft. (1,0)	Pandan Műanyagfeldolgozó Kft. (3,6)	flexó
A *-al jelölt cégek karton csomagolóanyagot is gyártanak	F-M pack Nyomdaipari Kft. (1,3)	flexó
	Kompress Kft. (1,3)	karton
	Bigprint Hungary Kft. (2,2)	karton
	Viner-Pack Kft. (1,5)	flexó
	Druk-ker Kft. (1,4)	flexó
	Flexo-2000 Kft. (1,1)	flexó

megjelölésével milliárd forintban. A cégek a nyomdaipari forgalom szerint vannak csökkenő sorrendben, de a teljes cég árbevétele van feltüntetve. A K-val jelzett érték lejelentett konszolidált adatot jelent, a Σ-val jelölt érték az azonos tulajdonban lévő két jogi személyiségű cég összeadott adatát jelenti. A táblázatban szereplő forgalmi adatok a cég árbevételét jelentik, de természetesen vannak olyan nyomdák, amelyek árbevétele nemcsak nyomdaiparból származik, de ismereteink szerint a táblázat felső részében szereplő valamennyi cég nyomdai forgalma meghaladja az 1 milliárdot. Azon cégek, amelyek árbevétel 1 milliárd forint fölött van, de tudomásunk szerint a nyomdai tevékenysége nem éri el az 1 milliárd forintot, azon cégek adatai a táblázat alsó részében szerepelnek. Azon vegyes tevékenységű cégeknél, akik publikálják a nyomdájuk forgalmát, ott a „nyomdája” megjelölést használtuk.

A 10 milliárd forint fölötti cégek nevét félkövér betűvel emeltük ki. Ezek a cégek 75%-ban a csomagolóanyag-ipar területén tevékenykednek. Gyakorlatilag valamennyi 10 milliárd forint fölötti forgalommal rendelkező cég specializálódott.

A hagyományos nyomdaipar területén három 10 milliárd forint fölötti árbevételű cég van, mindhárom tradicionális régi nyomda. A csomagolóanyag-gyártás területén a giga vállalatok pedig egy-két kivétellel zöldmezős beruházások voltak.

Nagyobb, mint 1 Mrd Ft, de más tevékenysége is van

Nyomdaipar	DUNA-MIX Kft. (1,2)
	AduPrint Kiadó és Nyomda Kft. (1,2)
	OSG Nyomdaipari Kft. (1,1)
Címkegyártás	Azimex
	Papír- és Nyomdaipari Kft. (1,4)
	Harangpack Kft. (1,1)
Kartonfeldolgozás	CLB Packaging Kft. (1,0)
	PIREHAB Rehabilitációs Foglalkoztató Nonprofit Kft. (2,5)
	Hírös Doboz Kft. (2,6)
	CPS Company Kft. (1,4)
Flexó	Krajcár Csomagolóanyagipari Kft. (1,7)
	Qualiroll Hungary Kft. (1,5)
	Perspex Kft. (1,1)
	Solum Zrt. (3,1)
	Elektroproduct Kft. (1,1)
	Horváth Ffólia Kft. (1,4)
	Sipospack Kft. (2,0)
	M-Flexilog Kft. (1,4)

Tulajdonosi oldalról a tizenegy cég közül három van magyar tulajdonban, míg a többi külföldi érdekeltségű.

Prepress automatizálás

colorcom

Online preflight/imprimálás

Kép: Sprinkenhof, Hamburg Altstadt / Ajepbah